

LM 150 ÅR ▶ 3. marts næste år fejrer LM 150 års jubilæum i Middelfart, og du er inviteret! I år bringer vi nogle artikler om LM's nyere historie

Farvel Surinam. Goddag Cambodja

Da LM omkring årtusindskiftet var på udkig efter et nyt missionsland, blev planerne pludselig ændret efter et drab på en missionær

AF NICKLS LAUTRUP-MEINER

Kan LM engagere sig et missionsland, hvor der ikke er en luthersk samarbejdspartner? Det var spørgsmålet, da LM's ledelse i midten af 1990'erne besluttede at se sig om efter et nyt missionsland.

Valget faldt som bekendt på Cambodja, men vejen til denne beslutning var ikke enkel, husker daværende generalsekretær Leif Rasmussen og missionær Axel Rye Clausen, der sammen med sin kone Annelise blev LM's første missionærer i landet i 2003.

Efterlyses: missionsland

LM var så småt ved at sige farvel til missionsarbejdet i Surinam, hvor man havde været engageret siden 1914. Her sørgede de første missionærer Annie og P. M. Legéne for bygningen af et børnehjem, og adskillige missionærer havde siden hen været engageret i et diakonalt arbejde dér.

"Vi tænkte, at når vi sluttede i Surinam, skulle vi starte et diakonalt arbejde et nyt sted," fortæller Leif Rasmussen. Det skyldtes dels, at der var potentielle missionsland til netop den slags arbejde, og dels at man i begyndelsen af 1990'erne oplevede en vækst i antallet af missionærer. En prognose anslog, at der ville være over 100 missionærer i 2003. Sådan gik det ikke, men prognosen var med til at forme et ønske om et nyt missionsland.

Der var en interesse for Østeuropa, som efter Sovjetunionens fald var åben igen, men man indsnævrede snart valgmulighederne til Brasilien, Mozambique og Cambodja.

Taxatur på 100 meter

Axel Rye Clausen sad med i det udvalg, der skulle undersøge nye missionsfelter. Her var også LMU repræsenteret for at fremtidssikre valget.

"I 1998 var Cambodja et ukendt land," husker han fra sit første besøg. Mens

Dagtilbuddet Sunshine Center i Phnom Penh var et af de første steder, hvor LM blev engageret i Cambodja. Her er Annelise og Axel Rye Clausen på besøg i januar 2004.

De Røde Khmerer med Pol Pot i spidsen havde regeret landet med Jernhånd i 1970'erne, var landet forsvundet ud af verdens bevidsthed. I 1998 overgav de sidste guerillastykker sig endeligt.

"Landet var totalt smadret. Infrastrukturen var slået helt i stykker, og folk gik med våben for at beskytte sig selv. Der var almindelig lovløshed og mange eksempler på røveri og overfald."

Kort før den første undersøgelsestur til landet var der nogle rygsækrejsende, der var blevet kidnappet og slået ihjel.

"Det gjorde dybt indtryk på mig, da lederen af Phnom Penh Bible School besøgte os på vores hotel. Vi skulle spise på en restaurant, der ligger lidt over 100 meter fra hotellet. Alligevel insisterede han på, at vi skulle køre i taxa derhen. Han turde ikke gå."

LM i Mozambique?

Ud over utrygheden gav det

også en vis betænkkelighed, at der ikke var en luthersk samarbejdspartner i Cambodja, husker Leif Rasmussen. Da Brasilien hurtigt var kommet ud af billedet, faldt valget derfor i første omgang på Mozambique. Dér var der både en luthersk kirke, og der var kort til Tanzania, så man kunne have fællesskab med missionærerne dér. Desuden var den afrikanske kontekst velkendt i LM. Det var den cambodjanske ikke.

"Vi havde faktisk indviet et missionærpar til en tjeneste i Mozambique og planlagt at flytte Ellen Jensen fra Tanzania til landet," fortæller den tidligere generalsekretær.

Men pludselig opstod der spændinger i det afrikanske land. En missionær fra Brasilien blev myrdet, og ledende folk fra den lutherske kirke var mistænkt for at have en finger med i spillet. I mellemtiden var Cambodja blevet mere frede- og man overvejede

derfor, om man skulle satse på begge lande, indtil man til sidst droppede Mozambique.

"Der var få kristne i Cambodja, så vi kunne ikke forvente, at de skulle være opdelt i lutherske, reformerte og så videre. Desuden følte vi, at der netop nu var en åbning for evangeliet. Det ville være ærgerligt at fravælge landet blot på grund af de tværkirkelige perspektiver," husker Leif Rasmussen.

LM fik god hjælp til at etablere sig i landet af YWAM (Ungdom med opgave) og paraplyorganisationen Christian Care for Cambodia.

Vækkelse i landet

Annelise og Axel Rye Clausen blev de første missionærer i landet fra 2003. Det første år gik med at opbygge relationer til samarbejdspartnerne og sikre alt det praktiske, så der kunne komme flere danske missionærer. I dag arbejder LM's

ni missionærer i landet med socialt arbejde blandt tidligere prostituerede og folk på kanten af samfundet samt med bibelundervisning og kollegearbejde.

Under De Røde Khmerer blev størstedelen af det lille antal kristne i landet slået ihjel i folkedrab på mellem 1,5 og 3 millioner cambodjanere. Antallet af kristne i landet er dog i stor vækst. Visse kilder anslår, at op mod tre procent af landets 16 millioner indbyggere er kristne.

I LM's arbejde oplever man især, at mange unge i kollegearbejdet kommer til tro. Unge udgør en stor del af befolkningen. Over 50 procent er under 25 år.

Det er langt fra kun danske missionærer, der er i landet. En stor del af missionærerne kommer fra Filippinerne og Sydkorea. Netop Sydkorea har sammen med kineserne stor indflydelse i landet. Det kan være baggrunden for, at det er administrativt let at

slå sig ned som missionær i landet. Axel Rye Clausen gætter dog også på, at det eksempel, de kristne missionærer har været, har sat sine spor.

Stadig trange kår

Levestandarden i Cambodja er også blevet markant højere, forklarer missionæren, der har haft adresse i landet de sidste 14 år. Han mener, det skyldes, at landet har økonomisk stærke naboer, der er interesseret i at investere.

Selvom forholdene er forbedret for mange, kæmper især landbefolkningen dog stadig med at få enderne til at mødes. Det er heller ikke nemt for folk i byerne.

"Vi havde besøg af en ung kvinde, som vi kender fra pigekollegiet. Hun gør rent på et hotel for omkring 650 kroner om måneden," siger han og forklarer, at et værelse i byen koster mellem 250 og 400 kroner om måneden"

Landet er et ungt demokrati. Den nuværende premierminister har siddet, siden vietnameserne væltede Pol Pot i slutningen af 1970'erne. Næste år er der valg, hvor oppositionen spås et stort flertal. Det er usikkert, hvordan den siddende regering vil reagere på dette, forklarer Axel Rye Clausen.